

Sygn. akt III AUa 1428/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska (spr.)

SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Protokolant: sekr. sąd. Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 września 2015 r. w Ł.

sprawy **B. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji B. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 3 października 2014 r. sygn. akt V U 370/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1428/14

UZASADNIENIE

Decyzją z 20.01.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przeliczył emeryturę B. S. od dnia 10.08.2013r., tj. od daty przyznania świadczenia. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. od 1976 do 2012r., a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 117,74 %. Podstawa wymiaru świadczenia obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową w wysokości 3080,84 zł, wyniosła 3627,38 zł. Do uwzględnienia wysokości emerytury przyjął organ rentowy 49 lat, 8 miesięcy i 9 dni okresów składkowych oraz 11 miesięcy i 25 dni okresów nieskładkowych.

W odwołaniu od tej decyzji B. S. zarzucił organowi rentowemu naruszenie prawa materialnego oraz obowiązujących procedur i wniósł o jej zmianę przez uznanie, że odwołujący podlegał po dniu 10.08.2013r. dobrowolnemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu, wobec czego na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej nabył uprawnienia do emerytury w wysokości ustalonej decyzją ZUS z dnia 2.10.2013r. Skarżący zarzucił nadto, że organ wprowadził go w błąd przez to, że w treści decyzji (...).10.2013r. i jej pouczeniu nie określił terminu do zgłoszenia się do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, a zawarte w pkt IV decyzji z 2.10.2013r. informacje są nieprecyzyjne i także wprowadziły w błąd ubezpieczonego co do charakteru terminu zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Nadto odwołujący się zarzucił, że organ rentowy bezpodstawnie przyjął, że ubezpieczony nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po dniu 10.08.2013r.

W piśmie procesowym z 25.06.2014r. odwołujący wniósł o orzeczenie, że B. S. podlegał po dniu 10.08.2013r. dobrowolnemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym, tj. o przywrócenie terminu płatności składki na dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wobec czego nabył uprawnienia do emerytury w wysokości ustalonej decyzją ZUS z 2.10.2013r.

W odpowiedzi na powyższy wniosek organ rentowy pismem z dnia 9.07.2014r. poinformował o nie wyrażeniu zgody na opłacenie składek po terminie argumentując, że wniosek z 8.01.2014r. nie może skutkować objęciem dobrowolnym ubezpieczeniem od dnia w nim wskazanego, tj. 10.08.2013r.

Zaskarżonym wyrokiem z 3 października 2014r. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił, że B. S., urodzony (...), w dniu 9.07.2013r. złożył wniosek o emeryturę, w którym zaznaczył m.in., że nadal, od 1.04.1993r., prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą (dyrektor Towarzystwa (...)). Wniosek ten następnie wycofał, co skutkowało umorzeniem postępowania w sprawie.

W dniu 13.08.2013r. ubezpieczony wystąpił z kolejnym wnioskiem o świadczenie emerytalne, w następstwie którego organ rentowy decyzją z 2.10.2013r. przyznał wnioskodawcy zaliczkę emerytury od dnia 10.08.2013r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (65 lat i 2 m-ce). Emeryturę obliczono w oparciu o treść art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej. W punkcie IV decyzji wyjaśniono, że prawo do ustalenia wysokości emerytury na podstawie przepisu art. 26 w związku z art. 55 ustawy przysługuje osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą - kontynuujących dobrowolne ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Zaznaczono nadto, że rozliczenie decyzji ustalającej wysokość emerytury w kwocie zaliczkowej i ustalenie jej wysokości na podstawie art. 26 nastąpi niezwłocznie po przystąpieniu zainteresowanego do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, zaś w sprawie tej należy zwrócić się do najbliższej terenowej jednostki organizacyjnej właściwej ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

W dniu 15.10.2013r. B. S. złożył korektę raportu za sierpień 2013r., pomniejszając podstawę wymiaru składek do 9 dni. Następnie w dniu 15.10.2013r. wpłynął do ZUS dokument wyrejestrowujący wnioskodawcę z ubezpieczeń społecznych od dnia 10.08.2013r. oraz zgłaszający go do ubezpieczenia zdrowotnego.

W dniu 8.01.2014r. wnioskodawca złożył dokument zgłoszeniowy do ubezpieczeń, zaznaczając w nim, że następuje to od dnia 10.08.2013r. Złożył też raport rozliczeniowy za sierpień 2013r. z naliczeniem składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

W związku z tym, że B. S. nie zgłosił się do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, w dniu 20.01.2014r. organ rentowy wydał objętą niniejszym sporem decyzję.

B. S. nadal prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą a emerytura obliczona na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej jest wyższa od emerytury obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie jest zasadne.

Wskazał, że zgodnie z treścią art. 55 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Powyższy przepis umożliwia ustalenie wysokości świadczenia osobom spełniającym warunki do przejścia na emeryturę na starych zasadach (art. 27), według reguł obowiązujących dla urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. (tj. na zasadach z art. 26).

Sąd podkreślił, że istota niniejszego sporu sprowadza się do ustalenia, czy B. S. spełnia przewidziane w art. 55 warunki, a w szczególności, czy kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego.

Wskazał, że wymagany treścią art. 27 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej wiek 65 lat i 2 miesięcy, B. S. ukończył w dniu 10.08.2013r.

Podkreślając, że sformułowanie „kontynuował ubezpieczenie” użyte w art. 55, w istocie oznacza „nie rozwiązał stosunku pracy”, a zatem uprawniony jest pogląd, że wystarczy, aby wnioskodawca podlegał tym ubezpieczeniom choćby przez jeden dzień po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego. W przypadku zaś, gdy ubezpieczony prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą nie opłacił z tego tytułu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za okres po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego - nie uznaje się, że po tym dniu kontynuował te ubezpieczenia. W takim przypadku wnioskodawca może mieć obliczoną emeryturę jedynie na „starych” zasadach.

Sąd I instancji podkreślił, że B. S. do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po dniu 10.08.2013r. nie przystąpił, a wręcz z ubezpieczeń tych się wyrejestrował. Zdaniem tego Sądu, nie mógł też do nich, od dnia 10.08.2013r. skutecznie przystąpić, mocą działań podjętych w styczniu roku następnego. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 14 ust. 1 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowym i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony. W przypadku wnioskodawcy nie mogło to zatem nastąpić wcześniej, niż od dnia 8.01.2014r. Sąd stwierdził, że zgłoszenie się odwołującego do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowego z mocą wsteczną nie mogło też nastąpić w drodze korekty dokumentów dokonanej przez niego w dniu 8.01.2014r. Zgodnie bowiem z treścią art. 36 ust. 13 ustawy systemowej o wszelkich zmianach w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniach, o których mowa w ust. 10-12, płatnik składek zawiadamia Zakład w terminie 7 dni od zaistnienia zmian, stwierdzenia nieprawidłowości we własnym zakresie lub otrzymania zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości przez Zakład.

Za całkowicie niezrozumiałe uznał Sąd Okręgowy odwoływanie się przez pełnomocnika odwołującego do instytucji opisanej w art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy, jaką jest możliwość wyrażenia przez organ rentowy zgody na opłacenie składki po terminie. Ma ona bowiem zastosowanie jedynie w sytuacji ustania ubezpieczenia na skutek uchybienia terminowi opłacenia składki. Ubezpieczenie emerytalne i rentowe wnioskodawcy ustało zaś na skutek inicjatywy zainteresowanego w postaci dokonania aktu wyrejestrowującego.

Odnosząc się do zarzutów pełnomocnika odwołującego dotyczących naruszenia przez organ rentowy wskazanych przepisów procedury administracyjnej, czy wewnętrznych procedur weryfikacji dokumentów, Sąd podniósł, że kognicję sądu ubezpieczeń społecznych określa art. 476 § 2 k.p.c. w związku z art. 477⁹ k.p.c., a zakres rozpoznania i orzeczenia w tych sprawach wyznaczony jest w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie - przedmiotem postępowania sądowego determinowanego zakresem odwołania od tejże decyzji. Jednocześnie podkreślił, że w tej kategorii spraw postępowanie sądowe nie stanowi prostej kontynuacji postępowania administracyjnego, gdyż tylko w wyjątkowych wypadkach kontrola sądowa decyzji organu rentowego przeprowadzana jest przez pryzmat przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Regułę posiłkowego stosowania k.p.a. w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyrażono w art. 180 k.p.a., zgodnie z którym w sprawach tych stosuje się przepisy kodeksu, chyba że przepisy dotyczące ubezpieczeń ustalają odmienne zasady postępowania w tych sprawach. Oznacza to przyznanie pierwszeństwa w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przepisom szczególnym, a tymi - w odniesieniu do postępowania odwoławczego - są (poprzez odesłanie zawarte w art. 83 ust. 2 ustawy systemowej) - przepisy kodeksu postępowania cywilnego. W kontekście art. 1 k.p.c. sprawami cywilnymi są zaś m.in. sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, a więc sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, do których przepisy k.p.c. stosuje się z mocy ustaw szczególnych. Od momentu wniesienia odwołania do sądu sprawa staje się sprawą cywilną podlegającą rozstrzygnięciu według zasad właściwych dla tej kategorii. Odwołanie pełni rolę pozwu, a jego zasadność ocenia się na podstawie właściwych przepisów prawa materialnego. Postępowanie

sądowe skupia się na wadach wynikających z naruszenia przez organ rentowy prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnej, spowodowanych naruszeniem przepisów k.p.a., pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych - jako Sąd powszechny, może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego. Sąd Okręgowy stwierdził, że żadna - podnoszona przez odwołującego się wada zaskarżonej decyzji, a wywołana zarzucanemu organowi rentowemu naruszeniu przepisów k.p.a., nie pozbawiła jej cech decyzji nadającej się do merytorycznej kontroli.

Za niesłuszne uznał też Sąd zarzuty odwołującego się, iż zachowanie B. S. w postaci wyrejestrowania się z ubezpieczeń emerytalnego i rentowego od dnia 10.08.2013r. zostało wywołane przez błędne pouczenie zawarte w decyzji z 2.10.2013r. Zdaniem tego Sądu, zawarte w tej decyzji informacje są jasne i precyzyjne, tym bardziej, że zostały one skierowane do ubezpieczonego, który choćby z racji działalności, jaką zajmuje się od 1991r., nie powinien mieć problemów z właściwym odczytaniem i zrozumieniem ich treści.

W konkluzji uznał Sąd Okręgowy, że B. S. po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego nie kontynuował, na zasadzie dobrowolności, ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, a więc nie jest uprawniony do obliczenia emerytury według reguły opisanej w art. 55 w związku z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z tych względów odwołanie ubezpieczonego od decyzji ZUS z 20.01.2014r., jako pozbawione słuszności, zostało oddalone na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył B. S., zarzucając:

1/ naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności:

a/ przyjęcie, że ubezpieczony nie spełnił warunku art. 55 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. nie kontynuował ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego, wobec czego nie nabył uprawnienia do emerytury w wysokości ustalonej decyzją ZUS z 2.10.2013r.,

2/ naruszenie przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, poprzez:

a/ przekroczenie (art. 233 k.p.c.) przez Sąd I Instancji zasady swobodnej oceny dowodów polegające na tym, iż w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego i racjonalności ocenił w szczególności postępowanie ubezpieczonego, a także nie rozważył wszechstronnie materiału dowodowego interpretując wszystkie przedstawione okoliczności wybiórczo, wyłącznie na korzyść organu rentowego oraz nie wyjaśnił wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, pomimo zgłaszanych przez ubezpieczonego wniosków dowodowych, w tym odmówił poddania ocenie "wewnętrznych procedur weryfikacji dokumentów" organu rentowego,

b/ naruszenie (art. 328 § 2 k.p.c.), poprzez pominięcie w uzasadnieniu wyroku zarzutu wprowadzenia przez organ rentowy, działaniem swoich pracowników, w błąd ubezpieczonego i udzielanie mu wyłącznie w trybie ustnym, tj. uniemożliwiających ich procesową weryfikację, niewłaściwych informacji.

3/ popełnienia błędu w ustaleniach faktycznych, będącego konsekwencją wskazanych powyżej naruszeń przepisów prawa materialnego i postępowania, w części dotyczącej nie uznania przez organ rentowy wewnętrznych tj. wygenerowanych przez jednostkę ZUS, na podstawie złożonego przez ubezpieczonego w dniu 8.01.2014 r. i przyjętego przez organ rentowy "Zgłoszenia korekty podlegania ubezpieczeniom społecznym" - (...) dokumentów tj. (...) P (...), (...) P (...) wraz z informacjami o anulowaniu i wprowadzeniu w imieniu płatnika okresów objęcia ubezpieczeniami.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez uwzględnienie odwołania w całości i zasądzenie na rzecz odwołującego kosztów procesu według norm przepisanych za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa prawnego,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia - przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że w toku postępowania dowiódł, iż składając datowane na 12.09.2013 r. (za sierpień 2013 r.) deklaracje - (...), (...) P (...) opłacił za cały sierpień 2013 r. składki z tytułu ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Tym samym nie ulega wątpliwości, że ubezpieczony zadeklarował i opłacił w pełni swoje ubezpieczenie emerytalne i rentowe: w dniu składania wniosku o emeryturę (13.08.2013 r.), w dniu ukończenia wymaganego wieku emerytalnego (10.08.2013 r.) oraz po jego ukończeniu w dniu wydania decyzji z 2.10.2013r.

Skarżący podkreślił, że podjęte przezeń działania były prowadzone w uzgodnieniu z jednostką terenową ZUS w P. i oddziałem ZUS w O. a ich efektem było wytworzenie i wygenerowanie przez jednostkę ZUS w P. wewnętrznych dokumentów tj. (...) P (...) wraz z informacjami o anulowaniu i wprowadzeniu w imieniu płatnika okresów objęcia ubezpieczeniami (na podstawie złożonego przez ubezpieczonego 8.01.2014 r. i przyjętego przez organ rentowy "Zgłoszenia korekty podlegania ubezpieczeniom społecznym" - (...)). Podkreślił, że z dokumentu "Informacja o wprowadzeniu okresów objęcia ubezpieczeniami przez ZUS w imieniu płatnika" datowanym 08-01.2014 wynika, że B. S. podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu w dniach od 2013-08-10 do 2013-08-12.

Analiza powyższych dokumentów podważa, zdaniem skarżącego, stanowisko Sądu I instancji, że B. S. do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalno-rentowego po dniu 10.08.2013 r. nie przystąpił, a wręcz się z tych ubezpieczeń wyrejestrował. oraz, że nie mógł do nich od dnia 10.08.2013 r. przystąpić, mocą działań podjętych w styczniu roku następnego.

Zdaniem ubezpieczonego, Sąd I Instancji przekroczył zasady swobodnej oceny zebranych dowodów polegające na tym, iż w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego i zasadami logiki ocenił w szczególności postępowanie ubezpieczonego i przypisał mu "obowiązek" właściwego odczytania przepisów regulujących przedmiotowe zagadnienia.

Skarżący podniósł też, że w decyzji z dnia 2.10.2013r. ani w jej pouczeniu nie został zakreślony termin przystąpienia do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, ani też nie zostały przedstawione skutki braku takiego przystąpienia, we wskazanym terminie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Dla możliwości ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), jeżeli jest ona wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53, wymagane jest – stosownie do treści art. 55 tej ustawy – by ubezpieczony spełniający warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego (w przypadku skarżącego - po osiągnięciu wieku 65 lat i 2 miesięcy) i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że skarżący po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, tj. po 10 sierpnia 2013r. nie kontynuował ubezpieczenia emerytalnego i rentowych.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym określają przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 121). Osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą (wymienionym w art. 6 ust. 1 pkt 5 tej ustawy), z chwilą ustalenia im prawa do emerytury lub renty, z mocy prawa ustaje obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne i rentowe z tytułu prowadzenia działalności i mogą oni podlegać tym ubezpieczeniom jedynie dobrowolnie. Stosownie do treści art. 9 ust. 5 tej ustawy z osoby, o których mowa w art. 6, niewymienione w ust. 4. 4a i 4c, mające ustalone prawo do emerytury lub renty, podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przepis art. 7 tej ustawy konstruuje prawo do

dobrowolnego objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym dla tych osób, które nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy. Stwarza zatem możliwość – na zasadzie dobrowolności – objęcia ubezpieczeniami społecznymi tych osób, które z mocy prawa nie są objęte obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi. We wszystkich przypadkach do powstania stosunku prawnego dobrowolnego ubezpieczenia niezbędny jest wniosek ubezpieczonego. Osoby, które są obejmowane ubezpieczeniami społecznymi na zasadach dobrowolności, zgłaszają wniosek o objęcie ich ubezpieczeniem w terminie przez nie wybranym. Innymi słowy osoba, która nie spełnia warunków do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi a chce przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń, powinna złożyć w jednostce terenowej ZUS stosowny wniosek. Należy jednak podkreślić, że objęcie takim ubezpieczeniem następuje – zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy systemowej – od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony. Oznacza to, że nie można przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń z okresem wstecznym.

Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że bez znaczenia dla ustalenia, czy skarżący kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego jest okoliczność i przyczyny złożenia przez wnioskodawcę korekty raportu za sierpień 2013r. pomniejszającej podstawę wymiaru składek za ten miesiąc do 9 dni oraz dokumentu wyrejestrowującego go z ubezpieczeń społecznych od 10 sierpnia 2013r. Jak już wyżej wywiedziono, z chwilą ustalenia wnioskodawcy prawa do emerytury ustał z mocy prawa jego tytuł obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowych, natomiast objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym uzależnione jest od złożenia wniosku w tym przedmiocie i następuje nie wcześniej niż od daty jego złożenia. Z niekwestionowanych ustaleń Sądu Okręgowego jednoznacznie wynika, że wniosek taki złożony został przez skarżącego dopiero w dniu 8 stycznia 2014r. Tym samym, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy systemowej - objęcie go dobrowolnymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi mogło nastąpić najwcześniej od tej daty. Sąd Apelacyjny podziela przy tym stanowisko Sądu I instancji, że przewidziana w art. 14 ust. 2 pkt 2 tej ustawy możliwość wyrażenia przez Zakład w uzasadnionych przypadkach zgody na opłacenie składki po terminie dotyczy sytuacji, w której dobrowolne ubezpieczenie ustaje z uwagi na nie opłacenie w terminie składki na to ubezpieczenie. Nie ma ona zatem zastosowania w przypadku skarżącego, który prowadząc pozarolniczą działalność gospodarczą po ustaleniu mu prawa do emerytury nie złożył wniosku o objęcie go dobrowolnym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowymi. W aktualnym orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem wymaga złożenia w tym zakresie przez zainteresowanego stosownego wniosku w tym przedmiocie, zaś Sąd Najwyższy w wyroku z 29 marca 2012r., I UK 339/11 (OSNP 2013/5-6/68) stwierdził, że wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem nie można złożyć w sposób dorozumiany. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że nie można przyjąć dorozumianego oświadczenia zainteresowanego o objęcie go dobrowolnym ubezpieczeniem, gdyż do stosunków ubezpieczenia społecznego – jako stosunków regulowanych prawem publicznym – nie ma zastosowania art. 60 k.c. Przystąpienie do ubezpieczenia społecznego nie jest bowiem czynnością prawną prawa cywilnego, do której można stosować wymieniony przepis oraz inne przepisy Kodeksu cywilnego. Wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem musi być wyraźny i jednoznaczny, nie jest zatem wystarczające samo opłacanie przez zainteresowanego składek na to ubezpieczenie oraz przyjmowanie tych składek przez organ rentowy. W wyroku z 28 listopada 2002r., II UK 93/02 (LEX nr 577471) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że sam fakt opłacania składek na ubezpieczenie społeczne przez osobę wyłączonej z możliwości objęcia tym ubezpieczeniem nie może rodzić skutków prawnych odmiennych od wyraźnej regulacji ustawowej. Takie stanowisko jest aktualnie powszechnie akceptowane.

W świetle powyższej argumentacji nieuprawnione jest stanowisko skarżącego, że skoro 12 września 2013r. opłacił składkę na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności za cały miesiąc sierpień 2013r., składając przy tym deklaracje (...) P (...) i (...) P (...), to tym samym kontynuował dobrowolnie ubezpieczenie emerytalne i rentowe po ustaleniu prawa do emerytury, tj. od 10 sierpnia 2013r. Nie ulega bowiem wątpliwości, że z chwilą ustalenia wnioskodawcy prawa do emerytury ustał jego tytuł podlegania obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej a wniosek o objęcie go dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym z tego tytułu został złożony 8 stycznia 2014r. Tym samym na akceptację zasługuje

stanowisko Sądu Okręgowego, że B. S. po osiągnięciu wieku emerytalnego, który ukończył w dniu 10 sierpnia 2013r., nie kontynuował ubezpieczenia emerytalnego i rentowego.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd I instancji wyjaśnił wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności sprawy. I tak zgodzić się trzeba z ustaleniem tego Sądu, że w decyzji z 2 października 2013r. o przyznaniu ubezpieczonemu emerytury jednoznacznie wskazano, że emerytura ustalona tą decyzją ma charakter zaliczkowy oraz wyjaśniono, że prawo do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej przysługuje osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą - kontynuujących dobrowolne ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Wskazano przy tym, że rozliczenie decyzji ustalającej wysokość emerytury w kwocie zaliczkowej i ustalenie jej wysokości na podstawie art. 26 nastąpi niezwłocznie po przystąpieniu zainteresowanego do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Jednocześnie poinformowano, że w sprawie przystąpienia do dobrowolnego ubezpieczenia należy zwrócić się do najbliższej terenowej jednostki organizacyjnej właściwej ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. Nie można zatem podzielić zarzutu skarżącego, że informacja o możliwości skorzystania z ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalno-rentowej była niezrozumiała, nieprecyzyjna a tym bardziej, że wprowadziła w błąd ubezpieczonego „co do charakteru terminu do zgłoszenia dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego”. Przeciwnie, należy ją uznać za jednoznaczną i pełną, a zatem skarżący, który - jak trafnie wskazał Sąd I instancji – od wielu lat prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą nie powinien mieć żadnych trudności we właściwym jej zrozumieniu. Należy przy tym podnieść, że skarżący – reprezentowany w toku postępowania odwoławczego przez profesjonalnego pełnomocnika – nie złożył żadnych wniosków dowodowych na okoliczność rzekomego wprowadzenia go w błąd przez pracowników organu rentowego co do możliwości i terminu zgłoszenia się do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Tym samym zarzut skarżącego dotyczący pominięcia przez Sąd I instancji powyższych okoliczności należy uznać za bezzasadny.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.